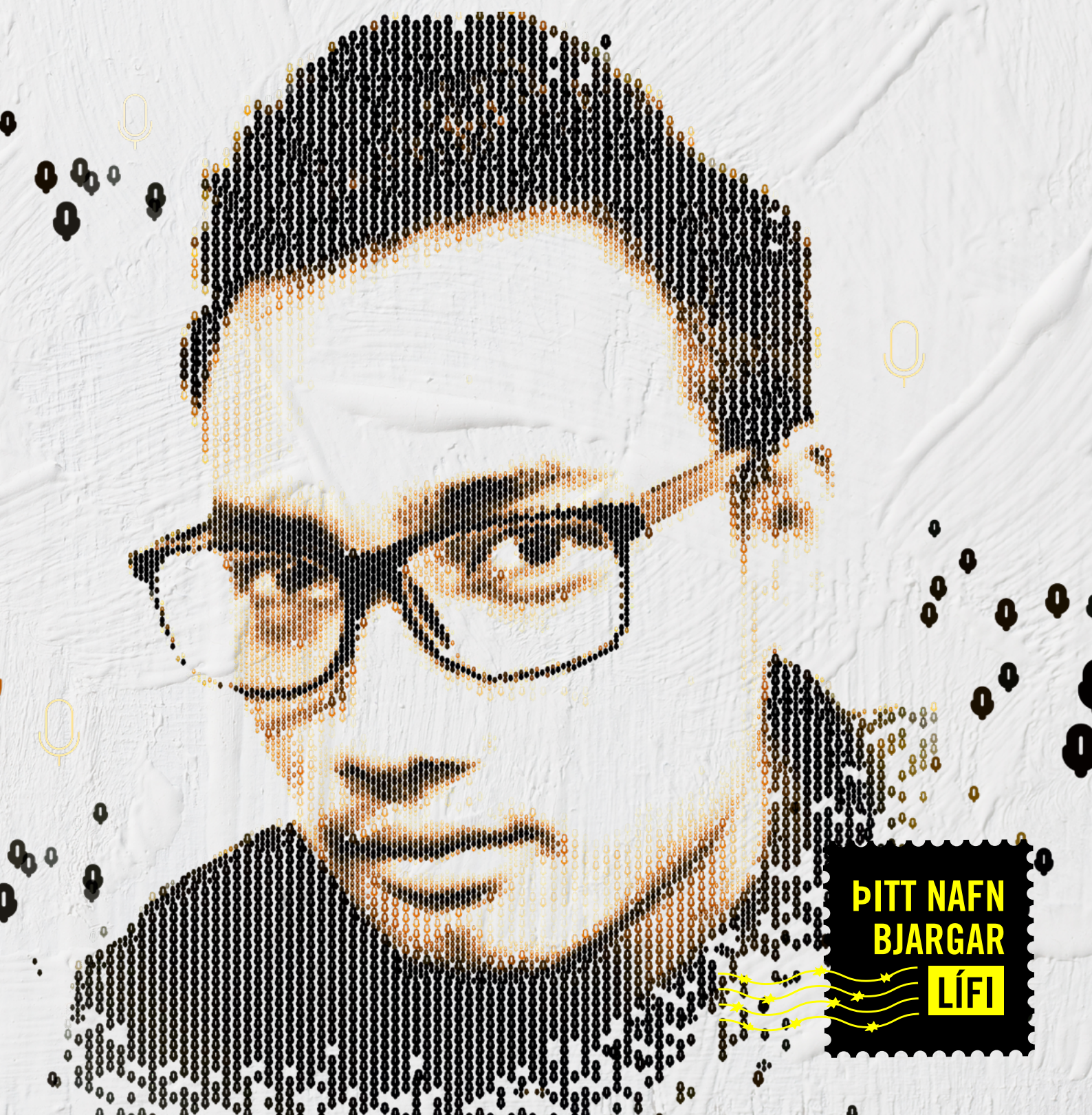

PAING PHYO MIN **MJANMAR**

LÆSTUR INNI FYRIR LJÓÐASLAMM

ÞITT NAFN
BJARGAR

LÍFI

INNGANGUR AÐ MANNRÉTTINDUM

ÞITT NAFN BJARGAR LÍFI

Herferð Amnesty International **Þitt nafn bjargar lífi** er haldin árlega á eða í kringum alþjóðlega mannréttindadaginn, hinn 10. desember. Þann dag var Mannréttindayfirlýsing Sameinuðu þjóðanna samþykkt, árið 1948, fljótlega eftir stofnun Sameinuðu þjóðanna. Herferðin hefur það að markmiði að koma á raunverulegum breytingum í lífi fólks og samfélögum sem hafa þjáðst eða eiga á hættu að verða fyrir mannréttindabrotum. Meðal þeirra fjölmörgu aðgerða sem gripið er til í herferðinni er að koma á framfæri einstaklingsmálum til þeirra sem hafa ákvörðunarvald og geta haft áhrif á breytingar, vekja athygli á málunum með skipulagningu mótmæla og aðgerða og ná alþjóðlegri athygli í gegnum fjölmiðla og á netinu.

Einn stærsti hluti herferðarinnar **Þitt nafn bjargar lífi** felur í sér bréfaskrif milljóna einstaklinga úti um allan heim og þökk sé slíkum aðgerðum dynja bréf á opinberu embættisfólki. Málin í ár snúa m.a. að fólki sem hefur verið fangelsað fyrir það eitt að standa vörð um mannréttindi og nýta tjáningarfrelsi sitt,

hinsegin baráttufólki sem hefur orðið fyrir aðkasti fyrir að vera það sjálft, friðsamlegum mótmælendum sem hafa verið beittir ofbeldi og umhverfisinnnum sem hafa sætt ofsóknum og hótunum. Þolendur mannréttindabrota fá stuðningskveðjur frá þúsundum fólks í fjarlægum heimshornum. Þolendurnir og fjölskyldur þeirra vita að vakin er opinber athygli á málum þeirra og að þeir eru ekki gleymdir.

Árangur sambærilegra herferða fyrri ára hefur verið sláandi. Einstaklingar sem hafa orðið fyrir mannréttindabrotunum segja frá breytingunni sem þessi bréf höfðu í för með sér. Þeir lýsa yfir þakklæti til þeirra sem hafa skrifað og greina frá styrknum sem þeir finna frá öllum þeim sem láta sig mál þeirra varða.

Oft er hægt að sjá verulegar breytingar á framkomu embættisfólks gagnvart þolendum mannréttindabrota í kjölfar herferðarinnar: ákærur eru felddar niður, meðferð mildast og lög eða reglugerðir sem taka á vandamálinu eru kynnt til sögunnar.

Kynntu þér málin í ár á
www.amnesty.is

Hafðu samband fyrir frekari
upplýsingar:
amnesty@amnesty.is

Tístu og taggaðu

@Amnesty á Twitter og
sýndu stuðning með
myllumerkjunum #W4R20
og #ÞITTNAFN

MANNRÉTTINDAFRÆÐSLA

ÁÐUR EN ÞÚ BYRJAR

Hægt er að nota þetta verkefni í fjölbreyttu umhverfi fyrir ýmsa hópa, t.d. í skólastofunni, félagsmiðstöðvum, með fjölskyldunni, í hópi baráttufólks fyrir mannréttindum og á netinu. Leiðbeinendur geta aðlagð efnið eftir þörfum og kringumstæðum hvers hóps. Sem dæmi gæti verið gagnlegt að kanna þekkingu þátttakenda á málefnum, huga að hvað henti best miðað við fjölda þátttakenda svo allir fái tækifæri til að vera virkir þátttakendur og mögulegum hindrunum. Þegar þátttakendur grípa til aðgerða er mikilvægt að ræða hvort það sé öruggt fyrir hvern og einn og þá af hverju eða af hverju ekki.

Verkefnin eru öll ætluð virkri þátttöku þátttakenda sem kanna, ræða, greina og spyrja spurninga um málefni en eru ekki einungis mataðir á upplýsingum. Þessi aðferðafræði er

kennslufræðilega mikilvæg þar sem þátttakendur:

- **Þróa** lykilfærni og -hæfni
- **Fá tækifæri** til að mynda eigin skoðun, bera upp spurningar og öðlast dýpri skilning á málefnum
- **Taka ábyrgð** á sínu námi og móta umræður í tengslum við áhugasvið, hæfni og áhyggjuefni
- **Fá rými** fyrir tilfinningar sínar og að móta sín eigin viðhorf

Nemendur og kennarar í Tævan skipuleggja viðburði í tengslum við **Þitt nafn bjargar lífi** árið 2019.

© Amnesty International Taiwan

GÓÐAR FRÉTTIR ÚR ÞITT NAFN BJARGAR LÍFI 2019 ÞÍN ÞÁTTTAKA SKIPTIR MÁLI

DÓMUR MILDAÐUR Í ÍRAN

Árið 2019 var Yasaman Aryani dæmd í 16 ára fangelsi fyrir að dreifa blómum, án höfuðslæðu, til almennings á alþjóðadegi kvenna hinn 8. mars 2019. Í febrúar 2020 var fangelsisdómurinn stytur talsvert. Það má meðal annars þakka þeim 1,2 milljónum skilaboða, um lausn Yasaman, sem send voru írönskum yfirvöldum alls staðar að úr heiminum. Við höldum áfram baráttunni þangað til Yasaman hefur verið leyst úr haldi.

„Við sameinumst fólki um heim allan til að berjast gegn óréttlætinu.“

Crystal Swain, Grassy Narrows

BÆTT HEILBRIGÐISÞJÓNUSTA FYRIR GRASSY NARROWS- SAMFÉLAGIÐ

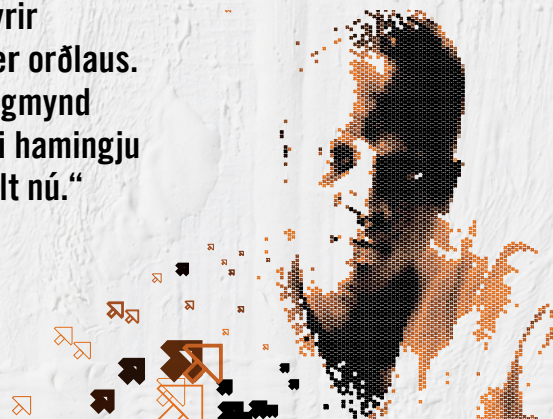
Íbúar Grassy Narrows-samfélagsins urðu illa fyrir barðinu á kvikasilfurseitrun eftir að stjórnvöld á 7. áratugnum leyfðu verksmiðju að losa 10 tonn af úrgangi út í ána á svæðinu. Yngri kynslóðir hafa sérstaklega fundið fyrir afleiðingunum og verið í fararbroddi í baráttunni fyrir heilbrigðri framtíð. Eftir áralanga töf ákváðu kanadísk stjórnvöld loks í apríl 2020 að veita 19,5 milljónir dollara til uppbyggingar sérhæfðrar heilsugæslu fyrir þolendur kvikasilfurseitrunar í Grassy Narrows-samfélaginu.

DAUÐADÓMUR YFIR BARNI ÓGILTUR Í SUÐUR-SÚÐAN

Magai Matiop Ngong var aðeins 15 ára þegar hann var dæmdur til dauða, en þökk sé fólki eins og þér var dauðadómurinn ógiltur í júlí 2020. Rúmlega 765 þúsund einstaklingar um heim allan gripu til aðgerða og kölluðu eftir því að lífi Magais yrði þyrmt. Og það tókst!

„Kærar þakkir fyrir stuðninginn. Ég er orðlaus. Þið hafið ekki hugmynd um hversu mikilli hamingju hjarta mitt er fyllt nú.“

Magai Matiop Ngong

INNGANGUR AÐ MANNRÉTTINDUM

UM MANNRÉTTINDI

Mannréttindi eru grundvallarréttindi og réttarvernd sem hvert og eitt okkar á tilkall til. Mannréttindi byggjast á meginreglum um mannlega reisn, jafnrétti og gagnkvæma virðingu óháð aldri, þjóð-erni, kyni, kynþætti, lífsskoðunum og persónulegri afstöðu.

Sem manneskja átt þú rétt á að komið sé fram við þig á sann-
gjarnan hátt og þér ber einnig að koma fram við aðra af sanngirni. Þú átt einnig rétt á ákvarðanatöku um eigið líf. Þessi grundvallar-
mannréttindi eru algild – þau eru réttur okkar allra, allra sem heiminn byggja. Þau eru óafsalanleg – enginn getur tekið þau frá okkur. Þau eru líka óskiptanleg og tengjast innbyrðis – allir þættir hafa jafnmikið vægi og eru tengdir hver öðrum.

Í kjölfar þeirra grimmdarverka sem framin voru í seinni heims-
styrjöldinni urðu til alþjóðleg lög um mannréttindi, á grundvelli Mannréttindayfirlýsingar Sameinuðu þjóðanna. Þau hafa myndað trausta undirstöðu fyrir landsbundin og svæðisbundin lög og er ætlað að bæta líf fólks um heim allan. Yfirvöldum á hverjum stað ber að líta á mannréttindi sem gildandi lög. Þau leggja yfirvöldum og ríkisstarfsfólki þær skyldur á herðar að virða og verja rétt þeirra sem undir lögsagnarumdæmi þeirra heyra, sem og á öðrum svæðum.

Mannréttindi eru ekki munaður sem fólk fær aðeins að njóta þegar aðstæður leyfa.

Meðlimir Amnesty International í Tógó taka þátt í **Pitt nafn bjargar lífi** árið 2019. Á hvert hvetja þeir fólk um allt land til þátttöku.

© Amnesty International Togo

INNGANGUR AÐ MANNRÉTTINDUM

MANNRÉTTINDAYFIRLÝSING SAMEINUÐU ÞJÓÐANNA

Mannréttindayfirlýsing Sameinuðu þjóðanna var mótuð af Sameinuðu þjóðunum á fyrstu árum stofnunarinnar, strax í kjölfar seinni heimsstyrjaldarinnar. Frá árinu 1948 hefur hún verið grundvöllur alþjóðareglna um mannréttindi. Öll ríki heims hafa samþykkt að þau skuli vera bundin af þeim almennu meginreglum sem lýst er í 30 greinum þessa skjals.

Mannréttindayfirlýsing Sameinuðu þjóðanna er, eins og nafnið gefur til kynna, yfirlýsing. Hún er viljayfirlýsing af hálfu allra ríkisstjórna, um heim allan, um að virða tiltekna reglur og staðla er varða meðferð á og framkomu við mann-
eskjur. Mannréttindi eru hluti af alþjóðalögum. Allt frá því að Mannréttindayfirlýsing Sameinuðu þjóðanna var samþykkt hafa fjölmörg önnur bindandi lög og samþykktir verið gerð á grundvelli þeirra meginreglna sem í yfirlýsingunni er að finna. Það er á grundvelli slíkra laga og samþykktar sem samtök á borð við Amnesty International krefja yfirvöld um að hætta að beita illri meðferð af þeim toga sem þolendur í herferðinni **Pitt nafn bjargar lífi** hafa upplifað.

INNGANGUR AÐ MANNRÉTTINDUM

MANNRÉTTINDAYFIRLÝSING SAMEINUÐU ÞJÓÐANNA

BORGARARÉTTINDI OG FRELSI

Réttur til lífs, frelsi frá pyndingum og þrældómi, réttur á að sæta ekki mismunun.

1. grein Allir eru fæddir frjálsir og jafnir
2. grein Bann við mismunun
3. grein Réttur til lífs, frelsi og mannhelgi einstaklinga
4. grein Frelsi frá þrældómi
5. grein Frelsi frá pyndingum

LAGALEGUR RÉTTUR

Réttur til að teljast saklaus uns sekt er sönnuð; réttur til réttlátrar málsmeðferðar fyrir dómi, réttur til að njóta frelsi frá geðþóttahandtökum eða farbanni.

6. grein Allir skulu njóta verndar með lögum
7. grein Allir skulu vera jafnir fyrir lögum
8. grein Lagaleg úrræði þegar mannréttindi eru brotin
9. grein Bann við ólögmetu farbanni, fangelsun eða brottvísun
10. grein Réttur til réttlátrar málsmeðferðar fyrir dómi
11. grein Saklaus uns sekt er sönnuð
14. grein Réttur til að fara til annars lands og leita verndar

FÉLAGSLEG RÉTTINDI

Réttur til menntunar, til að stofna fjölskyldu og annast hana, til tómstundar, réttur á heilsugæslu.

12. grein Réttur til einkalífs, heimilis og fjölskyldulífs
13. grein Frelsi til að búa og ferðast hindrunarlaust innan landamæra ríkja
16. grein Réttur til að ganga í hjónaband og stofna fjölskyldu
24. grein Réttur til að njóta hvíldar og afþreyingar
26. grein Réttur til menntunar, þar með talinn réttur til gjaldfrjálsrar grunnmenntunar

EFNAHAGSLEG RÉTTINDI

Eignarréttur, réttur til að vinna, til húsnæðis, til lífeyris, til fullnægjandi lífskjara.

15. grein Réttur til ríkisfangs
17. grein Réttur til að eiga eignir
22. grein Réttur á félagslegu öryggi
23. grein Réttur til að vinna fyrir sanngjörnum launum og ganga í stéttarfélag
25. grein Réttur til lífskjara sem tryggja heilsu og velferð

STJÓRN MÁLALEG RÉTTINDI

Réttur til að taka þátt í stjórn lands síns, greiða atkvæði, koma saman með friðsömum hætti, frelsi til tjáningar, lífsskoðunar og trúarskoðunar.

18. grein Réttur til lífsskoðunar (þar með talin trúarskoðun)
19. grein Tjáningarfrelsi og réttur til að miðla upplýsingum
20. grein Frelsi til að ganga í félagasamtök og halda fundi með friðsömum hætti
21. grein Réttur til að taka þátt í stjórn lands síns

MENNINGARLEG RÉTTINDI, RÉTTINDI TIL SAMSTÖÐU

Réttur til þess að taka þátt í menningarlífi samfélagsins.

27. grein Réttur til þess að taka frjálsan þátt í menningarlífi samfélagsins
28. grein Réttur til alþjóðaskipulags þar sem öll ofangreind réttindi eru framkvæmd
29. grein Skylda til að virða réttindi annarra
30. grein Ekki má svipta neinn neinum þessara réttinda!

VERKEFNI

TJÁNINGARFRELSIÐ

LYKILHUGTÖK

- Tjáningarfrelsið
- Réttur til frelsis

UM ÞETTA VERKEFNI:

Fyrri hluti verkefnisins fjallar um rétt til tjáningar (sjá bls. 10 og 11) og til þess er notuð raunveruleg saga námsmanns og listamanns sem hefur verið skotmark yfirvalda fyrir að flytja háðsádeilu. Í seinni hluta verkefnisins semja þátttakendur sín eigin ljóð eða búa til myndir til að sýna samstöðu.

LENGD:

60 mínútur

ALDUR: 14+

MARKMIÐ:

- Þátttakendur kynnst hugtakinu tjáningarfrelsi og mikilvægi þess, auk þess að tengja það við sitt eigið líf
- Þátttakendur finna til samkenndar með þeim sem hafa upplifað takmarkanir á tjáningarfrelsinu
- Þátttakendur kynnst herferðinni Þitt nafn bjargar lífi og geta gripið til aðgerða til stuðnings málum herferðarinnar

UNDIRBÚNINGUR

- Eintök af spöldum um mál Paing Phyo Min (sjá bls. 11)
- Pappír og blýantar
- Eintök af tilvitnunum (sjá bls. 10)

INNGANGUR:

1 TJÁUM HUG OKKAR

🕒 10 MÍNÚTUR

Þátttakendur eru boðnir velkomnir og beðnir að ræða eftirfarandi spurningar:

- Hvers konar listform notar ungt fólk á Íslandi til að tjá sig?
- Á hvaða hátt kemur ungt fólk hugmyndum sínum á framfæri?

Tilvitnunum er dreift til allra og þeim sagt að þarna sé vitnað í námsmann og listamann frá Mjanmar sem heiti Paing Phyo Min. Þeim er sagt að hann noti Thangyat til að koma skoðunum sínum á framfæri en ekki segja þeim neitt meira um þessa manneskju! Næst er útskýrt hvað Thangyat er.

Þátttakendur eru beðnir að ræða tveir og tveir saman um eftirfarandi spurningar:

- Hvað lærðuð þið um höfund þessara tilvitnana? Hvað kom fyrir þessa manneskju?
- Hvaða tilvitnun tengið þið mest við? Af hverju?

Eftir paraumræðu eru nokkrir þátttakendur beðnir að deila stuttlega með öllum hópnum því sem kom fram.

THANGYAT

Thangyat er svipað ljóðaslammi; það er aldagamalt listform frá Mjanmar sem blandar saman ljóðum, gríni, dansi og tónlist og er oft sýnt á árlegri vatnshátíð í Mjanmar sem er haldin í apríl og við önnur hátíðleg tilefni.

2 TJÁNINGARFRELSIÐ KANNAÐ

Þátttakendur eru beðnir að deila með hópnum hvernig þeir túlka tjáningarfrelsið.

Svo er kafað dýpra með eftirfarandi spurningum:

- Ættu að vera takmörk fyrir því hvað fólk má segja?
- Ef þið væruð í ríkisstjórn, hvernig mynduð þið ákveða hvað væri leyfilegt og hvað óleyfilegt að segja?
- Skiptir máli hvern þið eruð að gagnrýna? Af hverju eða af hverju ekki?
- Hvað finnst ykkur um að gagnrýna ríkisstjórnina?

Þátttakendur fá upplýsingar um rétt til tjáningar, notið til þess bakgrunnsupplýsingar á bls. 9.

3 SAGA PAING PHYO MIN

Spjaldi með máli Paing Phyo Min er dreift til þátttakenda og þeim gefnar nokkrar mínútur til að lesa. Útskýrt er að Paing Phyo Min sé eitt málanna í herferð Amnesty International **Þitt nafn bjargar lífi**. Herferðin er kynnt þátttakendum (sjá bls. 2).

Útskýrt er að í löndum víðsvegar um heiminn stjórnir ríkisstjórnir því hvað fólk má segja og takmarki þannig tjáningarfrelsi íbúa þessara landa.

Þátttakendum er skipt í pör og þau beðin að ræða eftirfarandi spurningar:

- Hvað kemur ykkur mest á óvart varðandi mál Paing Phyo Min?
- Hvaða mannréttindabrotum sætir Paing Phyo Min?
- Hvaða áhrif hefur það á fólk þegar ríkisstjórnir stunda ritskoðun og aðrar takmarkanir á tjáningarfrelsinu? Hvernig breytir það samfélaginu?

Þátttakendur eru beðnir í einum hópi að deila því sem kom fram í paravinnunni. Lögð er áhersla á að brotið hafi verið á rétti Paing Phyo Min til frelsis og tjáningar.

4 SAMSTAÐA MEÐ PAING PHYO MIN – VERIÐ SKAPANDI

Útskýrt er fyrir þátttakendum að skilaboð frá stuðningsfólki um heim allan muni veita Paing Phyo Min og meðlimum í Peacock Generation-listahópnum styrk á meðan þau eru enn í fangelsi. Þátttakendum er sagt að í næsta hluta verkefnisins muni þeir semja stuðningsskilaboð fyrir Paing Phyo Min svo hann viti að það er fólk sem er umhugað um hann og berst fyrir frelsi hans. Skilaboðin munu hjálpa þar sem hann hefur sagst vera einmana innilokaður í litlum klefa.

Hugarflæði er notað með öllum hópnum til að hugsa um hvað þátttakendur myndu vilja segja við Paing Phyo Min. Þátttakendur eru hvattir til að íhuga hvað hann myndi vilja heyra. Hægt er að nota eftirfarandi spurningar sem kveikju:

- Hvað myndi veita honum styrk?
- Hvað þyrfti til að honum fyndist hann ekki hafa gert neitt rangt?
- Hvernig hefur mál hans hvatt ykkur áfram?

🕒 15 MÍNÚTUR

Rafræn námskeið Amnesty Academy
bjóða upp á frekari fróðleik um
tjáningarfrelsið
<https://academy.amnesty.org/learn/course/external/view/elearning/100/speaking-out-for-freedom-of-expression>

🕒 10 MÍNÚTUR

Það er tilvalið að sýna stutt myndband um **Þitt nafn bjargar lífi** sem hægt er að nálgast á Youtube-síðu Íslandsdeildar Amnesty International (AmnestyIceland)

Ef tími gefst til gæti verið gagnlegt að sýna einnar mínútu langt myndband um Paing Phyo Min sem hægt er að nálgast á Youtube-síðu Íslandsdeildar Amnesty International (AmnestyIceland)

🕒 15 MÍNÚTUR

Þátttakendur eru hvattir til að vera skapandi og deila hugmyndum sínum um tjáningarfrelsið með ljóði eða skilaboðum. Þátttakendur fá tíma til að semja ljóð og skilaboð, þeir mega vinna saman í hópum eða pörum en eru minntir á að gott væri að senda eins mörg skilaboð og hægt er! Reikna þarf með nægum tíma fyrir þessa vinnu.

Næst fer fram undirbúningur þess að senda Paing Phyto Min ljóð og skilaboð um samstöðu, vinnu og von í fangelsið til að gleðja hann. Hægt er að senda þau á þetta heimilisfang:

President of the Students' Union

Dagon University Students' Union Office Theater (1), Cherry Street
Dagon University, North Dagon Township, Yangon
Republic of the Union of Myanmar 11422

Nokkur dæmi um samstöðuskilaboð:
„Vertu sterkur“, „Þú ert ekki einn“, „Ég stend/við stöndum með þér og félögum þínum“, „Ég hugsa/við hugsum til þín og félaga þinna“ og „Þitt mál hefur hvatt mig/okkur til að berjast áfram fyrir mannréttindum“.

5 SKRIFAÐU BRÉF OG BJARGAÐU LÍFI

🕒 10 MÍNÚTUR

- Þátttakendur eru hvattir til að skrifa leiðtoga Mjanmars bréf og senda til:

H.E. Aung San Suu Kyi

State Counsellor
Ministry of the State Counsellor Office
Office No. 20,
Nay Pyi Taw
Republic of the Union of Myanmar
Twitter: @MyanmarSC
Ávarp: Your Excellency

Þátttakendur geta nýtt tillöguna hér að neðan við bréfaskrifin.

Your Excellency.

I urge you to immediately and unconditionally release Paing Phyto Min, a 22-year-old poet and student leader serving six years in prison solely for exercising his right to freedom of expression.

In April and May 2019, Paing Phyto Min and other members of the Peacock Generation, a satirical poetry troupe, performed Thangyat critical of the military. The military took offence at their performances and brought charges against them.

Paing Phyto Min should not be in prison simply for criticising the military. Everyone must be free to express their views in Myanmar, even if these are critical of the authorities. I urge you to release Paing Phyto Min immediately and unconditionally, and your government to repeal or amend all repressive laws that violate the right to freedom of expression.

Yours sincerely,

Einnig er hægt að fara í gegnum neðangreindar leiðbeiningar ef þátttakendur vilja skrifa bréf á persónulegri nótum.

Segðu leiðtoganum frá einhverju sem gerir bréfið persónulegra:

- Segðu henni frá sjálfri/sjálfum/sjálfu þér
- Segðu henni hvað þér brá mest við að heyra varðandi mál Paing Phyto Min
- Segðu henni af hverju þér finnst mikilvægt að ríkisstjórnir virði rétt til tjáningarfrelsis
- Segðu henni að sleppa Paing Phyto Min og öðrum meðlimum Peacock Generation strax
- Biddu ríkisstjórn hennar að ógilda eða breyta öllum lögum sem brjóta rétt til tjáningar

Ef ekki reynist nægur tími fyrir þátttakendur að sinna öllu verkefninu í kennslustundinni væri hægt að skipuleggja hluta þess sem heimavinnu eða skipta því á milli þátttakenda.

UPPLÝSINGAR UM TJÁNINGARFRELSIÐ

19. GREIN MANNRÉTTINDAYFIRLÝSINGAR SAMEINUÐU ÞJÓÐANNA

„Allir skulu frjálsir skoðana sinna og að því að láta þær í ljós. Felur sá réttur í sér frelsi til að hafa skoðanir óáreittur og að leita, taka við og miðla upplýsingum og hugmyndum með hverjum hætti sem vera skal og án tillits til landamæra.“

19. grein Mannréttindayfirlýsingar Sameinuðu þjóðanna verndar rétt til tjáningar. Tjáningarfrelsið tryggir rétt þinn til að hafa eigin skoðanir og tjá þær að vild án opinberra afskipta. Þetta felur í sér rétt til að tjá skoðanir með almennum mótmælum eða með skrifum, í fjölmiðlum, á netinu eða með list. Þessi réttur er mikils metinn í öllum samfélögum. Við þurfum frjálst flæði hugmynda til að tryggja að mismunandi skoðanir séu ræddar og teknar með í umræðuna. Takmarkanir á tjáningarfrelsinu grafa einnig undan gagnsæi og ábyrgð og gera mannréttindabaráttuna enn erfiðari.

Tjáningarfrelsið er ekki einungis mikilvægt samfélaginu í heild, heldur einnig einstaklingnum. Skoðanir okkar og hugsanir eru grundvallaratriði í því sem gerir okkur að manneskjum. Ef við fáum ekki að tjá hugsanir okkar og skoðanir jafngildir það því að taka frá okkur hluta af persónuleika okkar!

Mannréttindasáttmálar sem útfæra réttindin sem kveðið er á um í Mannréttindayfirlýsingu Sameinuðu þjóðanna heimila aðeins takmörkun tjáningarfrelsisins í mjög afmörkuðum tilfellum. Til dæmis eru til í flestum löndum lög gegn orðræðu sem felur í sér kynþáttahatur og ójöfnuð. Takmarkanir á tjáningarfrelsinu eru einungis leyfðar þegar þær eru nauðsynlegar til að verja annað fólk eða hópa, þjóðaröryggi eða lýðheilsu og almennt siðgæði. Háðsádeila Peacock Generation (í formi Thangyat) fellur ekki undir nein þessara skilyrða.

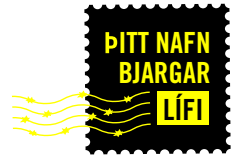
SKÝRSLA AMNESTY

Fyrir frekari upplýsingar um Peacock Generation er hægt að lesa skýrslu **Amnesty International** frá apríl 2020: *“I will not surrender”: The criminalization of human rights defenders and activists in Myanmar – April 2020*
<https://www.amnesty.org/en/documents/asa16/2041/2020/en/>

Paing Phyto Min situr í fangelsi fyrir „undirróður“ eftir að hafa tekið þátt í Thangyat, aldagömlu listformi þar sem ljóð eru notuð sem háðsádeila á yfirvöld.

© Private

UNGT FÓLK SEM TJÁIR HUG SINN TJÁNINGARFRELSIÐ KANNAÐ

„Mig langar bara að segja að það er óréttlátt að ákæra og fangelsa íbúa Mjanmars fyrir að taka þátt í Thangyat, menningarlegu listformi sem er tákn um menningu Mjanmars en ekki glæpur.“

„Mér finnst Thangyat vera tákn um lýðræði í Mjanmar. We getum tjáð það sem við viljum og komið vilja almennings áleiðis með þessu listformi. Árásir á þetta listform eru tilraunir til að stýra okkur frá þeirri lýðræðisstefnu sem landið fylgir.“

„Við höfum flutt Thangyat árlega síðan árið 2013. Við höfum átt bein samskipti við almenning, komið þörfum fólks og því sem er rangt í okkar samfélagi á framfæri, þar með talið gagnrýni á ríkisstjórnina. En árið 2019 beindi herinn spjótum sínum að okkur, herinn grefur undan þeirri lýðræðispróun sem á sér stað í Mjanmar.“

„Jafnvel þó að við séum í fangelsi þá er ekki hægt að hræða okkur unga fólkið, sem er annt um menningu okkar og lýðræði, frá því að tjá hug okkar.“

„Það er leiðinlegt að vera alltaf innilokaður í litlu rými. En það veitir mér huggun að vita að ég sagði og gerði rétt. Ég gerði ekkert rangt. Ég þarf að minna sjálfan mig stanslaust á það. Það er líkt og ég heyi baráttu við hug minn svo að segja á hverju kvöldi.“

„Fyrir utan stjórnsmál hef ég áhuga á tónlist. Ef ég væri ekki aðgerðasinni væri ég að búa til tónlist. Mig hefur langað til þess síðan ég var ungur. Ég elska líka að mála. Pabbi minn var vanur að teikna og ég hef það í blóðinu. Mér líður vel þegar ég er að gera eitthvað tengt list, ýmist að skrifa eða fara með ljóð, mála, syngja eða leika á hljóðfæri.“

„Uppáhaldslistamaðurinn minn er Htoo Ein Thein (söngvari og lagahöfundur frá Mjanmar). Í listmálun er minn fyrsti leiðbeinandi og áhrifavaldur faðir minn mitt uppáhald. Hann gerði skopmyndir á uppvaxtarárum mínum og ég þekki verk hans vel.“

PAING PHYO MIN, MJANMAR

Paing Phyo Min (öðru nafni De Yay) elskar að syngja og spila á gítar og hann elskar líka Taylor Swift. Þessi 22 ára námsmanna-leiðtogi er líka meðlimur í Peacock Generation, ljóðaleikhópi sem hefur helgað sig „Thangyat“, sem er hefðbundið form ljóðaslamms. Oftast er Thangyat flutt í apríl á vatnshátíð Mjanmars til að fagna nýju ári en þá eru flutt ljóð blönduð gríni og tónlist.

Í apríl og maí 2019 voru Paing Phyo Min og aðrir meðlimir Peacock Generation handtekin eftir að hafa tekið þátt í gjörningi þar sem þau komu fram í herklæðum. Þau gerðu grín að hernum, sögðu að hann gæti ekki tekið gagnrýni, ríghéldi í völd sín, arðrændi landsmenn og að hershöfðingjar söfnuðu auði.

Paing Phyo Min var sakfelldur og dæmdur í sex ára fangelsi einungis fyrir að nota rétt sinn til tjáningarfrelsis. Ákærurnar á hendur honum fólu meðal annars í sér „undirröður“, þ.e. að hvetja hermenn til að hlaupast undan skyldum sínum, og „meiðyrði á netinu“ vegna mynda og myndbanda sem ljóðaleikhópurinn deildi á netinu. Mynd af hundi í herklæðum sem var deilt virtist koma yfirvöldum sérstaklega í uppnám.

„Við höfum flutt Thangyat allt frá árinu 2013,“ segir Paing Phyo Min. „Við höfum átt í beinum samskiptum við almenning, tjáð ... það sem er að í samfélagi okkar... meðal annars höfum við gagnrýnt ríkisstjórnina. En árið 2019 beindi herinn spjótum sínum að okkur. Hann grefur undan lýðræðisþróun í landinu.“

Efri: Fjölskyldumynd af Paing Phyo Min og foreldrum hans. Neðri: Paing Phyo Min rétt fyrir handtökuna árið 2019.

„Við erum í fangelsi en við látum það ekki draga úr okkur kjarkinn til að tjá skoðanir okkar.“
Paing Phyo Min

UM AMNESTY INTERNATIONAL

Amnesty International er alþjóðleg hreyfing yfir sjö milljón einstaklinga sem telja að allt óréttlæti komi þeim við. Við berjumst fyrir heimi þar sem allar manneskjur fá að njóta mannréttinda sinna.

Við rannsökum atburði og segjum frá því sem gerist, hvar og hvenær sem mannréttindabrot eiga sér stað. Við beitum yfirvöld, áhrifamikla aðila og fyrirtæki þrýstingi og reynum að tryggja að þessir aðilar standi við gefin fyrirheit og virði alþjóðalög. Með því að miðla áhrifamiklum reynslusögum fólksins sem við vinnum með virkjum við milljónir stuðningsfólks okkar um heim allan til að berjast fyrir breytingum og koma aðgerðasinnnum í framhúni til hjálpar. Við styðjum fólk til að leita réttar síns með fræðslu og þjálfun.

Með starfi okkar verndum við fólk og valdeflum það til að berjast fyrir ýmsum málefnum, þar á meðal afnámi dauðarefsingar, fyrir kyn- og frjósamiréttindum, gegn mismunun og réttindum flóttafólks og farandfólks. Við berjumst fyrir því að aðilar sem beita pyndingum verði dregnir fyrir dóm. Við beitum okkur fyrir því að fá lögum sem stuðla að kúgun breytt og við berjumst fyrir frelsi fólks sem hefur verið fangelsað fyrir það eitt að tjá skoðun sína. Við tökum málstað allra sem búa við skert frelsi eða mannvirðingu óháð uppruna.

AMNESTY INTERNATIONAL ÍSLANDSDEILD AMNESTY INTERNATIONAL

www.amnesty.is

Þinghótsstræti 27
101 Reykjavík
Ísland

Netfang: amnesty@amnesty.is
Sími: 511 7900

Október 2020
Index: POL32/2888/2020 Íslenska

Allar myndir eru eign ©Amnesty International nema annað sé tekið fram.
Forsíða: ©Akin Celikbas/Amnesty International
Handritagerð: ©David Hunter

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

